

Vergaderjaar 2022–2023

30 252

## Toekomstvisie agrarische sector

Nr. 85

## BRIEF VAN DE MINISTER VOOR NATUUR EN STIKSTOF

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 6 april 2023

In het debat van 3 november (Handelingen II 2022/23, nr. 18, item 9) is bij aangenomen motie van het lid Van der Plas (BBB)<sup>1</sup> verzocht om een berekening van de emissiereductie die reeds heeft plaatsgevonden sinds 2018 te delen met de Kamer. Tevens verzocht de motie om hierbij de meest actuele gegevens te gebruiken, rekening te houden met stalsystemen en om deze te verdisconteren in de opgave. Middels deze brief geef ik invulling aan dit verzoek.

Ik heb het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) verzocht de emissietotalen van 2018 en van het meest recente emissiejaar (2021) inzichtelijk te maken.

De onderstaande tabel geeft per sector de uitstoot van ammoniak (NH<sub>3</sub>) en stikstofoxiden (NO<sub>x</sub>) op Nederlands grondgebied, gebaseerd op de emissiereeks 1990–2021 van de Emissieregistratie<sup>2</sup>. Bij het opstellen van deze cijfers is uitgegaan van de meest recente opgaven van bedrijven en de meest actuele kennis over onder andere de werking van stalsystemen. De werking van stalsystemen is gebaseerd op praktijkonderzoek van Wageningen University & Research (WUR).

<i>Uitstoot ammoniak (NH<sub>3</sub>) per sector</i>	<i>2018</i> <i>[kton]</i>	<i>2021</i> <i>[kton]</i>
Industrie, Energie en Raffinaderijen	2,9	2,9
Verkeer	3,4	3,3
Consumenten	7,6	7,4
HDO <sup>1</sup> en Bouw	0,6	0,6
Landbouw	115,3	107,9
<b>Totaal</b>	<b>129,8</b>	<b>122,1</b>

<sup>1</sup> Sectorgroep Handel, diensten en overheid

<sup>1</sup> Kamerstuk 30 252, nr. 46

<sup>2</sup> Volledige reeks is te raadplegen via: Luchtverontreinigende emissies | Emissieregistratie

<i>Uitstoot stikstofoxiden (NO<sub>x</sub>) per sector</i>	<i>2018 [kton]</i>	<i>2021 [kton]</i>
Industrie, Energie en Raffinaderijen	47,4	42,3
Verkeer	243,7	217,2
Consumenten	7,5	7,5
HDO en Bouw	3,8	3,4
Landbouw	41,4	38,1
<b>Totaal</b>	<b>343,8</b>	<b>308,4</b>

*NB. De cijfers in deze tabel tonen de uitstoot naar de lucht (in kiloton), de cijfers geven niet de depositie op beschermde natuur (in mol/ha/jaar).*

De emissiegegevens over het jaar 2021 zijn recent gepubliceerd door de Emmiregistratie. Deze cijfers worden via het reguliere proces meegenomen in de berekening van de nieuwe grootschalige concentratie- en depositiekaarten Nederland (GCN/GDN). Ook worden deze cijfers betrokken bij de berekening van de totale depositie in de beschermde natuurgebieden. Met de eerstvolgende actualisatie van AERIUS (gepland in het najaar van 2023) worden deze nieuwe cijfers van de totale depositie publiek toegankelijk.

De Minister voor Natuur en Stikstof,  
Ch. van der Wal-Zeggelink